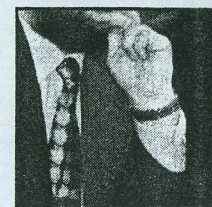


B. Vaher:  
miks puudutakse  
grupipildilt?  
Lk. 6.

# SIRP



EHI  
filosoofide  
vestlusring.  
Lk. 4 – 5.

EESTI KULTUURILEHT

hind 11.90 krooni

7. märts 2003

number 10 (2955)

## “Jaaniööst” “Vargamäeni”





**Eile esietendus rahvusoperis Estonia Tõnu Raadiku ja Ago-Endrik Kerge muusikal "Vargamäe tõde ja õigus". Muusikali lavastaja on Ago-Endrik Kerge, muusikaline juht ja dirigent Aivo Välja, dirigent Lauri Sirp, kunstnik Liina Pihlak. Tõde ja õigust otsivad Estonia laval Oru Pearu – Jassi Zahharov ja Mäe Andres – Priit Volmer.**

HARRI ROSPU

Nende verstapostide vahel on Estonia teatris esietendunud eesti heliloojate sulest 58 lavateost. Kui esimene eesti operett – Paul Pinna/Adalbert Wirkhausi "Jaaniöö" – nägi rambivalgust veel vanas majas (1911), siis esimene eesti ooper – Evald Aava "Vikerlased" (1928) – ja esimene eesti ballett – Eduard Tubina "Kratt" (1944) – on publiku ette jõudnud meie tänases kodus ning olnud ka enim esitatud algupärandid.

Rudolf Tobias kirjutas 1916. aastal: "Säde omaenese lõkkest on rohkem väärt, kui terve tuli võrast lõomast. Rohkem iseseisvust, selgroogu tahaks soovida seni tunustamata ooperiheliloojatele, ja seda ka väljastpoolt ähvardava nakkuse suhtes."

Kuigi eesti autorite lavalooming pole nende sümfoniiliste teostega võrreldes jõudnud maailmalavadele, oleks meie kodune muusikapilt ometi palju vaesem Gustav Ernesaksa, Eugen Kapi, Villem Kapi, Edgar Arro, Leo Normeti, Boris Kõrveri, Eduard Tubina, Eino Tambergi, Veljo Tormise, Ülo Vinteri, Raimo Kangro, Lepo Sumera, Olav Ehala ning paljude teiste heliloojate lavamuusikata. Kui Tõnu Raadik on kirjutanud Estoniale juba teise teose, siis möödunud aastal said siin oma

tuleristsed Rene Eespere, Toivo Tulev ja Tõnis Kauman.

Järgmise hooaja lõpul peaks publiku ette jõudma Timo Steineri esikooper "Kosjas", mille libreto on kirjutanud Andrus Kivirähk, seejärel aga tahavad Tõnis Kauman ja Neeme Kuningas esitleda uut lasteoperit "Napoleon". Ooperi loomise plaane peab ka Mari Vihmand ning Erki-Sven Tüür ei ütle samuti teatriteemale kategooriliselt ei.

Õnnetuseks on kaks eelolevat hooaega Estonias remondi tõttu tunduvalt lühemad, mistõttu saame oma uuslavastusi mängida vähem, kui sooviksime. Samas: uut muusikat tellides ei ole ka teada, kes selle eest maksab?!

Ometi ei loobu rahvusoper kavatsusest tähistada 2006. aastal oma auväärset juubelit eesti autorite etenduste nädalaga ning aasta varem aset leidev Eduard Tubina tähtpäev haakub samuti selle projektiga.

Teeme siis meie heliloojatega usinalt ühistööd edasi – ega sellisel juhul ka armastus tulemata jää!

**ARNE MIKK**